

Sarah Bostoën (*1985, Roeselare, BE) studeerde danstheater aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg (NL). Naast het performen creëert Sarah eigen werk, zowel freelance als met haar eigen compagnie Monica. Als freelancer creëerde ze o.a. Alle mooie dingen is verdwenen - een solo voor Arnaud Rogard - en werkte ze samen met Hein Mortier (Wit.h vzw/ De Figuranten). Met compagnie Monica creëerde ze twee solo's: It's all about my birthday (2010) en Sometimes the blues is just a passing bird (2013), genomineerd voor de Side-By-Side prijs (NRW Düsseldorf). Voor de productie Glimpses In Turbid Water, die in november 2015 in première ging, werkte Sarah samen met dansers Meri Pajunpää en Miguel do Vale, componist Ralph Timmermans en dramaturge Lise Surmont. Momenteel werkt ze aan een nieuwe creatie Poetic Machine.

Het zit Sarah Bostoën niet echt mee: een danser is out en dus heeft ze de repetities moeten afgelasten. Door file miserie arriveert ze ook iets te laat op onze afspraak. In haar plaats zou mijn humeur onmiskenbaar richting vriespunt zijn gegaan, maar niet zo bij Sarah. Voor mij zit de rust en de kalmte zelve, en tegelijk ook een brok energie. Iemand die duidelijk haar plek gevonden heeft en een hoofd vol ideeën voor toekomstige projecten heeft. Maar nu eerst: United to Forget.

Hoewel pas vooraan de dertig, is Sarah een ancien als het op dansen aankomt: ze danst al sinds haar vijfde. De laatste jaren is daar ook zeer duidelijk 'dans maken' bijgekomen: ze wil zelf creëren, samen met dansers aan de slag gaan om ideeën vorm te geven en een voorstelling te zien groeien. Die liefde voor het maken kan ze kwijt in haar eigen gezelschap, compagnie Monica. Daarnaast speelt ze graag in op freelance opdrachten, zoals deze double bill voor Passerelle. Een buitenkans, vindt ze zelf.

"Ik heb tot nog toe vooral producties met een kleine bezetting gemaakt. Bij Passerelle krijg ik nu de tijd en de middelen om met een grotere groep te werken, daar had ik al lang zin in." Tegelijk krijgt ze bij Passerelle de vrijheid die ze in haar eigen compagnie heeft: "Ik heb geen richtlijnen meegekregen, behalve dat het een voorstelling van 30 à 40 minuten moest worden. Voor de rest stond alles open: de thematiek, de keuze van de dansers, muziek..." Een link met de creatie van Bérengère Bodin, de andere helft van de double bill, hoefde ook niet. "Maar ik ben wel benieuwd om de twee voorstellingen na elkaar te zien, om te weten of de combinatie werkt. Spannend."

Spannend, zo heeft ze het graag. Het woord 'uitdaging' valt regelmatig tijdens het gesprek. Hoever ze daarin gaat, wordt al snel duidelijk wanneer ik vraag hoe ze aan de creatie van een voorstelling begint. Is alles al netjes op voorhand uitgewerkt op papier? Neen, dus. Maar dan toch wel op zijn minst in haar hoofd? Ook niet. "Ik heb wel altijd een concept voor ogen, iets wat me op dat moment bezighoudt. Maar hoe het eruit moet zien, neen, dat niet. Ik maak het liefst een voorstelling samen met de dansers. De eindbeslissing ligt wel bij mij, maar iedereen heeft zijn inbreng. Het gaat voor mij echt om samenwerken, de voorstelling laten groeien vanuit de dansers."

De keuze van de dansers is dan ook cruciaal? "Dat klopt, de voorstelling begint eigenlijk al zijn eerste vorm te krijgen tijdens de open workshops. Ik ga daarbij op zoek naar technisch sterke dansers, maar eigenlijk kijk ik vooral uit naar sterke karakters. Dansers die zich durven openstellen, die willen mee gaan en mee denken in het proces. Géén dansers die puur bewegingen uitvoeren, maar die fysiek en mentaal veel van zichzelf geven en durven geven."

Uiteindelijk zijn het vijf jonge meisjes geworden, tussen 16 en 21 jaar. "Jong, maar tegelijk al heel krachtig. Want ik wil echt sterke vrouwen laten zien op scène." Een beeld dat ze letterlijk kracht bijzet door iedereen op hakken te laten dansen. De idee daarvoor kreeg ze toen een van de meisjes tijdens de repetities op haar tenen in de hoogte aan het reiken was. Een momentopname die ze captureerde: het op de tenen staan werd vertaald naar dansen op hakken, om de meisjes letterlijk nog een trapje hoger te brengen en hun sterkte te laten zien.

Dat is precies hoe Sarah Bostoën werkt: "Er gebeurt heel veel in de studio. De dansers krijgen van mij een opdracht, zij reageren daarop en met die input ga ik terug aan de slag. Ik moet dan ook constant alert zijn, om de interessante dingen eruit te kunnen pikken. Dat is best wel intensief. Ik neem ook alles op, zodat ik achteraf de repetities nog eens kan bekijken. Maar het werkt op die manier. Ik ben er ondertussen ook efficiënt in geworden:

SARAH BOSTOËN EN NURIA TONDAT UNITED TO FORGET

ik zie vrij snel wat de sterktes van de dansers zijn, wat werkt en niet werkt."

Zo'n manier van werken kan alleen maar als er vertrouwen is in de groep? "Vertrouwen is super belangrijk. Ik steek ook veel energie in het leren kennen van de dansers en zorgen dat zij elkaar leren kennen. Via kleine dingen zoals samen eten, samen babbelen over zaken die niks met de voorstelling te maken hebben. Ik geef zelf ook veel vertrouwen: ik oordeel niet. Alle input die de dansers aanleveren, is OK. Ik heb de dansers gekozen om wie ze zijn. Iedereen heeft een sterke kant, of het nu om het technisch-dansante gaat of om het theatrale. Het is gewoon een kwestie van die sterktes te zien en ze eruit te lichten. Eigenlijk creëer ik bij iedere productie een soort van mini-familie. Ik hou de mensen met wie ik graag samen werk, ook 'dicht' bij mij. Zo werk ik voor deze voorstelling opnieuw samen met Ralph Timmermans, een Nederlandse componist. Hij maakt momenteel de muziek voor deze voorstelling. Ook die staat dus nog niet op voorhand vast."

Voor controlefreaks zou deze manier van werken de hel zijn, maar voor Sarah is het een noodzaak: "Het is belangrijk dat er continu ruimte is voor het scherper krijgen van de voorstelling, het finetunen. Je moet zelf verwonderd kunnen blijven, ook de dansers. Het proces mag niet stilvallen, niet tijdens de repetities en

niet tijdens de voorstellingen. Iedere avond is uniek: de interactie tussen de dansers en met het publiek is telkens weer anders. Je evolueert wel naar een soort van 'gezetheid', een zekerheid bij de dansers. Ze weten waarvoor zij staan, waarvoor de voorstelling staat. Maar de dynamiek van de avond zelf moet ook nog een plaats krijgen."

Het werkproces is belangrijk, dat is duidelijk. Maar het concept? "United to Forget, wordt de titel. Het gaat over herinneren en vergeten. Over hoe moeilijk het is om dingen te vergeten die je wil vergeten, en om dingen te onthouden die je wil onthouden. We willen onaangename dingen liefst zo snel mogelijk aan de kant schuiven, maar dat is niet zo simpel. Loslaten is een heel proces waar je door moet, dat vraagt zijn tijd. Hoe werkt dat in ons hoofd? Dat wil ik graag uitzoeken en laten zien. Net daarom is het ook goed om met een grotere groep dansers te werken. Het samen bewegen, de groepsdynamiek, sluiten perfect aan bij het thema: het collectieve geheugen en het collectieve vergeten."

Het mag op dit moment misschien nog niet duidelijk zijn hoe de voorstelling er precies uit zal zien, één ding is wel al duidelijk: United to Forget wordt een voorstelling om net níet los te laten, om te laten nazinderen.

NURIA TONDAT, DANSER

Nuria Tondat danst al langer, maar het is de eerste keer dat ze deelneemt aan een project van Passerelle. Zij en haar 'mede-dansers' komen zo goed als allemaal uit het Gentse. Hoewel ze toegeeft dat de verplaatsing naar Kortrijk soms wat lastig is, neemt ze het er graag bij: "Ik heb samen met

Elke choreograaf heeft zijn eigen manier van werken, en je leert daar telkens uit. Ik was het bijvoorbeeld gewoon om te improviseren, maar bij Sarah is het nog meer gewoon doen: de muziek op en start. Geen grote brainstorm vooraf, gewoon meteen via kleine opdrachtjes beginnen dansen. Het leuke is dat al het materiaal voor de voorstelling van onszelf komt. Sarah pikt er de interessante zaken uit en van daaruit werken we verder.

Het resultaat kan dus soms totaal iets anders worden, maar het vertrekt wel telkens vanuit de dansers. In het begin is het best zwaar. Na drie dagen aan een stuk improviseren, ben je echt op. Maar Sarah wist ons telkens weer te motiveren en eens er een basis aan materiaal is, gaat het vlotter en zie je het geheel groeien. Straks repeteren we weer voor het eerst samen na zowat twee maanden 'rust'. Spannend, maar ik kijk er al naar uit!"

